

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO

**GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT**

Priština, 6. decembra 2021.godine
Br. ref.:RK 1913/21

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI76/21

Podnosilac

Qemajl Babuni

**Ocena ustavnosti rešenja Apelacionog suda
Ac. br. 2023/2020 od 23. februara 2021. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Qemajl Babuni, sa prebivalištem u Đakovici (u daljem tekstu: podnosilac zahteva).

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava rešenje [Ac. br. 2023/2020] Apelacionog suda od 23. februara 2021. godine u vezi sa rešenjem [PPP. br. 302/2019] Osnovnog suda u Đakovici od 30. decembra 2019. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar zahteva je ocena ustavnosti osporenog rešenja, kojim podnosilac zahteva navodi povredu njegovih prava, zagarantovana članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i 32. [Pravo na pravno sredstvo] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) i članom 6. [Pravo na pravično suđenje] i članom 13. [Pravo na delotvorni pravni lek] Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na stavovima 1 i 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. [Procesuiranje podnesaka] i 47. [Individualni zahtevi] Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32 (Podnošenje podnesaka i odgovora) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Dana 27. aprila 2021. godine, zahtev je podnet Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 30. aprila 2021. godine, predsednica Suda, Arta Rama-Hajrizi, je imenovala sudiju Safeta Hoxhu za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Selvete Gërxhaliu-Krasniqi (predsedavajuća), Bajram Ljatifi i Radomir Laban (članovi).
7. Dana 17. maja 2021. godine, na osnovu stava 5. člana 114. [Sastav i mandat Ustavnog suda] Ustava i pravila 12. (Izbor predsednika i zamenika predsednika) Poslovnika, sudija Gresa Caka-Nimani je izabrana za predsednicu Ustavnog suda. Na osnovu stava (4) pravila 12 Poslovnika i odluke Suda KK-SP 71-2/21, utvrđeno je da će sudija Gresa Caka-Nimani preuzeti funkciju predsednice Suda nakon završetka mandata aktuelne predsednice Suda, Arte Rama-Hajrizi, 26. juna 2021. godine.
8. Dana 20. maja 2021. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i tražio od njega da popuni formular zahteva i priloži prateću dokumentaciju. Istog dana, kopija zahteva je poslata Apelacionom sudu.
9. Dana 18. juna 2021. godine, podnosilac zahteva je podneo Sudu popunjeni formular zahteva, zajedno sa pratećom dokumentacijom.
10. Dana 26. juna 2021. godine, na osnovu stava (4) pravila 12 Poslovnika i odluke Suda KK-SP. 71-2/21, sudija Gresa Caka-Nimani je preuzela dužnost predsednice Suda, dok je na osnovu tačke 1.1 stava 1, člana 8. (Istek mandata

sudije) Zakona, predsednica Arta Rama-Hajrizi okončala mandat predsednice i sudije Ustavnog suda.

11. Dana 10. novembra 2021. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo preporuku Sudu da proglasi zahtev neprihvatljiv, kao očigledno neosnovan.

Pregled činjenica

12. Zahtev se odnosi na izvršni postupak, gde se podnosilac zahteva pojavljuje u svojstvu dužnika, koji prema činjeničnom stanju slučaja ima obavezu prema poveriocu Raiffeisen Bank Kosova (RBKO), prema ugovoru o ličnom kreditu i ugovoru o zalogu.
13. Dana 17. oktobra 2019. godine, poverilac Raiffeisen Bank Kosova, protiv prvog dužnika M.B (pokojne supruge) i podnosioca zahteva, u svojstvu drugog dužnika, podneo je predlog za izvršenje na osnovu izvršne isprave ugovora o ličnom kreditu [br. 120233721], ugovora o zalogu [br. 120233721] i ugovora o fleksi-kreditu [br. 1202072278], na ukupan iznos obaveze od 7.433,26 evra.
14. Dana 17. oktobra 2019. godine, privatni izvršitelj Gj.R je putem naloga o izvršenju [P. br. 972/2019], dozvolio predlog poverioca Raiffeisen Bank Kosova, ocenivši da ugovor o zalogu ispunjava uslove izvršne isprave.
15. Dana 22. oktobra 2019. godine, podnosilac zahteva je podneo prigovor Osnovnom sudu u Đakovici protiv naloga o izvršenju od 17. oktobra 2019. godine, zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primene materijalnog prava.
16. Dana 23. oktobra 2019. godine, odgovor na prigovor je podneo poverilac Raiffeisen Bank Kosova, kojim je tražio da se prigovor odbije, kao neosnovan.
17. Dana 30. decembra 2019. godine, Osnovni sud u Đakovici je, rešenjem PPP. br. 302/19, odbio, kao neosnovan, prigovor koji je podneo podnosilac zahteva, uz sledeće obrazloženje: *“Sud je rešenje o odbijanju u konkretnom slučaju zasnovao i na članu 71, stavu 1 ZIP-a, a u vezi sa članovima 21 i 22, stav 1.7 a ZIP-a, jer dokument na osnovu kojeg je dozvoljeno izvršenje jeste izvršni dokument i ima svojstva izvršnosti i našao je da navodi u prigovoru ne spadaju u uzroke iz člana 71 ZIP-a, koji da ukoliko postoje, mogu ometati dozvoljene izvršenje, stoga u smislu člana 73.3 ZIP-a odlučeno je kao i u izreci ovog izvršenja”*.
18. Dana 10. januara 2020. godine, podnosilac zahteva je iskoristio pravo na žalbu Apelacionom sudu protiv rešenja Osnovnog suda u Đakovici od 30. decembra 2019. godine zbog povrede odredaba izvršnog postupka, pogrešnog utvrđivanja činjeničnog stanja i pogrešne primene materijalnog prava.
19. Dana 23. februara 2021. godine, Apelacioni sud je, osporenim rešenjem [Ac. br. 2023/2020], odbio žalbu podnosioca zahteva i potvrdio rešenje Osnovnog suda u Đakovici od 30. decembra 2019. godine kao pravično i zasnovano na zakonu, uz sledeće obrazloženje: *“Apelacioni sud ocenjuje da nije održiv žalbeni navod*

drugog dužnika da je pobijano rešenje doneto povredama odredbi izvršnog postupka, jer je u konkretnom slučaju privatni izvršilac dozvolio izvršenje na osnovu ugovora o ličnom kreditu pod br. 120233721, ugovora o zalogu pod br. 120233721, koji je upisan u dotičnom registru i isti predstavlja izvršni dokument u smislu odredbe člana 5, stava 2 Zakona br. 05/L-118 o izmenama i dopunama ZIP-a, u kojoj je izričito određeno: „Ugovor o zalogu upisanom u službenom registru zaloga”, a u konkretnom slučaju su ispunjeni svu zakonski predviđeni uslovi za dozvoljavanje izvršenja. Iz ovoga proizilazi da je prvostepeni sud pravično postupio kada je odbio prigovor prvog dužnika, jer se prema Zakonu o izvršnom postupku izvršenje dozvoljava na osnovu izvršnog dokumenta, a u konkretnom slučaju izvršni dokument je ugovor o zalogu”.

Navodi podnosioca

20. Podnosilac zahteva navodi da su mu osporenim rešenjima redovnih sudova povređena prava zagarantovana članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] u vezi sa članom 6.1 EKLJP-a, članom 32. [Pravo na pravno sredstvo] Ustava u vezi sa članom 13. [Pravo na delotvorni pravni lek] EKLJP-a.
21. Podnosilac zahteva navodi da su osporena rešenja potpuno neosnovana i neustavna kako iz procesno pravnih tako i iz materijalno pravnih razloga, tvrdeći da ga je sud rešenjem PPP. br. 302/19 od 30. decembra 2019. godine imenovao za privremenog zastupnika za prvog dužnika M.B, sada pokojna, bez njegove volje i da je pokojna M.B, pored njega, ostavila i druge naslednike. Podnosilac zahteva dalje navodi da je utvrđeni iznos neosnovan i neprihvatljiv, zato što je obračun duga pogrešno izvršen na njegovu štetu, navodeći da su to dovoljni razlozi za poništavanje izvršenja. Pored toga, podnosilac zahteva navodi da je obaveza zastarela, jer je kredit uzet 2012. godine, dok je predlog za izvršenje podnet 2019. godine.
22. Na kraju, podnosilac zahteva traži od Suda da se onemogućí poveriocu da ostvari svoj cilj na nezakonit način, *“uzimajući naš novac protivzakonito”*, stoga je predložio Suda da poništi i proglasi neustavnim osporena sudska rešenja.

Prihvatljivost zahteva

23. Sud prvo ocenjuje da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, propisani Zakonom i dalje predviđeni Poslovníkom.
24. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava u vezi sa stavom 4, člana 21. [Opšta načela] Ustava, koji propisuju:

Član 113

[Jurisdikcija i ovlašćene strane]

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.
[...]

25. Sud dalje razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, kao što su propisani u Zakonu, odnosno u članovima 47, 48 i 49. Zakona, koji propisuju:

Član 47

[Individualni zahtevi]

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva”.

Član 48

[Tačnost podneska]

„Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode sumu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori”.

Član 49

[Rokovi]

„Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku. U svim ostalim slučajevima, rok počinje na dan javnog objavljivanja odluke ili akta...”.

26. Što se tiče ispunjenja gore navedenih uslova, Sud ocenjuje da je podnosilac zahteva: i. legitimisan kao ovlašćena strana u smislu člana 113.7 Ustava; ii. on osporava ustavnost akta javnog organa, odnosno rešenja Ac. br. 2023/2020 Apelacionog suda od 24. februara 2020. godine; iii. iscrpeo je sva pravna sredstva na raspolaganju u smislu člana 113.7 Ustava i člana 47.2 Zakona; iv. naglasio je prava zagarantovana Ustavom za koja navodi da su mu povređena u skladu sa uslovima člana 48. Zakona, i v. podneo je zahtev u skladu sa zakonskim rokom od 4 (četiri) meseca kao što je propisano u članu 49. Zakona.
27. Međutim, pored toga, Sud razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti propisane u pravilu 39 [Kriterijum o prihvatljivosti], odnosno pod-pravilu (2) pravila 39 Poslovnika, koje propisuje:

(2) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim, ako je zahtev očigledno neosnovan, jer podnosilac nije dovoljno dokazao i potkrepio tvrdnju”.

28. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim kao „očigledno neosnovan“ u celini ili samo u odnosu na određeni navod koji zahtev može sadržati. S tim u vezi, tačnije je nazivati ih „očigledno neosnovanim navodima“. Poslednje navedeni se, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, mogu svrstati u četiri različite grupe: (i) navodi koji se kvalifikuju kao navodi „četvrtog stepena“; (ii) navodi kategorisani „odsustvom

očigledne ili evidentne povrede“; (iii) navodi koji su „nepotkrepljeni ili neobrazloženi“; i na kraju, (iv) „konfuzni i nejasni“ navodi (vidi, slučajeve ESLJP-a: *Kemmachev protiv Francuske*, zahtev br. 17621/91, kategorija (i), *Mentzen protiv Litvanije*, zahtev br. 71074/01, kategorija (ii) i *Trofimchuk protiv Ukrajine*, zahtev br. 4241/03, kategorija (iii)).

29. Sud podseća da podnosilac zahteva navodi da su mu rešenjima redovnih sudova povređena prava zagarrantovana članom 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a i članom 32. Ustava u vezi sa članom 13. EKLJP-a. Stoga, u smislu ocene ovih navoda, Sud će primeniti standarde sudske prakse ESLJP-a, u skladu sa kojima je, prema članu 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, dužan da tumači osnovna prava i slobode zagarrantovane Ustavom.

i. Što se tiče navoda o povredi prava na „pravično suđenje“

30. Sud se u vezi sa ovim navodima poziva na odredbe člana 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava, koje propisuju:

“1. Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih.

2. Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda”.

[...]

31. Pored toga, Sud takođe podseća na sadržaj člana 6.1 (Pravo na pravično suđenje) EKLJP-a, koji propisuje:

“1. Prilikom utvrđivanja osnovanosti bilo kakve krivične optužbe protiv njega ... svako ima pravo na pravično suđenje i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim, zakonom ustanovljenim sudom”.

[...]

32. Sud primećuje da podnosilac zahteva povezuje navod o povredi svog prava na pravično suđenje sa: 1) načinom primene materijalnog i procesnog prava i obrazložio da nalog za izvršenje nije ispunjavao zakonske uslove da bude prihvaćen kao izvršna isprava, i 2) zastarevanjem prava da traži ispunjenje obaveze (kredita).

a) Što se tiče pogrešne primene materijalnog i procesnog prava

33. Sud primećuje da je podnosilac zahteva navod o povredi svog prava na pravično suđenje povezao na zakonskoj, a ne na ustavnoj osnovi, naglašavajući da su redovni sudovi pogrešno primenili materijalno i proceno pravo u njegovom slučaju kada su ocenili da nalog za izvršenje ispunjava zakonske uslove da bude prihvaćen kao izvršna isprava.

34. U smislu ove kategorije navoda, Sud ističe da je na osnovu sudske prakse ESLJP-a, koja se odnosi na doktrinu četvrte instance, dosledno naglašavao

razliku između „ustavnosti“ i „zakonitosti“ i smatrao da nije njegova dužnost da se bavi činjeničnim greškama ili pogrešnim tumačenjem i pogrešnom primenom zakona koju su navodno počinili redovni sudovi, osim i u meri u kojoj su takvim greškama povređena prava i slobode zaštićena Ustavom i EKLJP-om (vidi, u tom smislu, slučajeve Suda KI179 /18, podnosilac zahteva: *Belgijzar Latifi*, rešenje o neprihvatljivosti od 23. jula 2020. godine, stav 68; KI49/19, podnosilac zahteva: *Limak Kosovo International Airport J.S.C. „Adem Jashari“*, rešenje od 31. oktobra 2019. godine, stav 47; KI56/17, podnositeljka zahteva: *Lumturije Murtezaj*, rešenje o neprihvatljivosti od 18. decembra 2017. godine, stav 35; i KI154/17 i KI05/18, podnosioci zahteva: *Basri Deva, Afërdita Deva i Društvo sa ograničenom odgovornošću „BARBAS“*, rešenje o neprihvatljivosti od 12. avgusta 2019. godine, stav 60).

35. Sud je takođe dosledno tvrdio da nije njegova uloga da preispituje zaključke redovnih sudova u vezi sa činjeničnim stanjem i primenom materijalnog prava i da ne može sam da ocenjuje činjenice zbog kojih je redovni sud doneo jednu umesto neke druge odluke. U suprotnom, Sud bi delovao kao sud „četvrtog stepena“, što bi rezultiralo nepoštovanjem granica utvrđenih u njegovoj nadležnosti (vidi, u ovom kontekstu, slučaj ESLJP-a: *García Ruiz protiv Španije*, presuda od 21. januara 1999. godine, stav 28 i reference koje se u njemu koriste; i vidi takođe slučajeve Suda: KI49/19, gore citiran, stav 48 i KI154/17 i KI05/18, gore citiran, stav 61).
36. Sud, međutim, ističe da sudska praksa ESLJP-a i Suda takođe propisuju okolnosti pod kojima treba da se napravi izuzetak od ovog stava. Kao što je gore navedeno, dok redovni sudovi imaju primarnu dužnost da rešavaju probleme oko tumačenja primenjivog zakona, uloga Suda je da obezbedi ili verifikuje da su efekti tog tumačenja u saglasnosti sa Ustavom i EKLJP-om (vidi, slučaj ESLJP-a, *Miragall Escolano i drugi protiv Španije*, presuda od 25. maja 2000. godine, stavovi 33-39; i, vidi takođe slučaj Suda KI154/17 i KI05/18, gore citiran, stav 63). U principu, takav izuzetak se odnosi na slučajeve koji rezultiraju kao očigledno proizvoljni, uključujući one u kojima je sud „očigledno pogrešno primenio zakon“ u posebnom slučaju i koji je mogao rezultirati „proizvoljnim zaključcima“ ili „očigledno neobrazložen“ za relevantnog podnosioca (za detaljnije objašnjenje u vezi sa konceptom „primena zakona na očigledno pogrešan način“, vidi, između ostalog, Vodič ESLJP-a o članu 6. EKLJP-a (građanski aspekt), od 31. avgusta 2020. godine, deo IV. Proceduralni kriterijumi; 3. Četvrti stepen; b. Delokrug i ograničenja nadzora Suda, stavovi 329-333; i slučaj Suda KI154/17 i KI05/18, gore citiran, stavovi 60 do 65 i tamo korišćene reference).
37. Pored toga, Sud primećuje da je navod podnosioca zahteva rešen od strane Apelacionog suda, kao poslednji stepen u ovom postupku, i obrazložio: „Nije održiv žalbeni navod drugog dužnika da je pobijano rešenje doneto povredama odredbi izvršnog postupka, jer je u konkretnom slučaju privatni izvršilac dozvolio izvršenje na osnovu ugovora o ličnom kreditu pod br. 120233721, ugovor o zalogu pod br. 120233721, koji je upisan u dotičnom registru i isti predstavlja izvršni dokument u smislu odredbe člana 5, stava 2 Zakona br. 05/L-118 o izmenama i dopunama ZIP-a, u kojoj je izričito određeno: „ugovor o zalogu upisanom u službenom registru zaloga“, a u

konkretnom slučaju su ispunjeni svu zakonski predviđeni uslovi za dozvoljavanje izvršenja”.

38. Uzimajući u obzir navode podnosioca zahteva i spise predmeta, Sud smatra da podnosilac zahteva nije uspeo da dokaže da su efekti tumačenja i primene materijalnog i procesnog prava nekompatibilni sa pravima zagaranovanim Ustavom i EKLJP-om. Štaviše, iz obrazloženja odluka je jasno da se u okolnostima ovog slučaja ne radi o „*primenu zakona na očigledno pogrešan način*“, niti o „*proizvoljnim*“ ili „*očigledno neobrazloženim*“ zaključcima.
39. Stoga, iz gore navedenog, Sud utvrđuje da navodi podnosioca zahteva u vezi sa pogrešnom primenom materijalnog i procesnog prava spadaju u prvu kategoriju (i) navoda „*četvrtog stepena*“ i kao takvi odražavaju navode na nivou zakonitosti i nisu argumentovani na nivou ustavnosti, stoga, kao takvi treba da se proglase očigledno neosnovanim, na ustavnim osnovama, u skladu sa pravilom 39 (2) Poslovnika o radu.

b) Što se tiče zastarevanja prava poverioca da traži ispunjavanje obaveze (kredita)

40. Sud prvo podseća da navodi koji se odnose na zastarelost prava pokreću ustavna pitanja, odnosno pravnu sigurnost, koja se odnose na rok ili ograničenje prava na traženje sudske zaštite na sudu.
41. U vezi sa ovim konkretnim navodom, Sud podseća da podnosilac zahteva samo pominje pitanje zastarelosti, ali ne obrazlaže dalje na osnovu kog zakona ili posebne zakonske odredbe je zastarelo pravo poverioca da zahteva ispunjenje obaveze (duga) i kako je došlo do povrede ovog prava. Sud je više puta naglašavao da, kada se navode takve povrede Ustava i EKLJP-a, podnosioci zahteva moraju da pruže dobro obrazložene navode i ubedljive argumente (vidi, u ovom kontekstu, slučaj K104/21, podnositeljka zahteva: *Nexhmije Makolli*, rešenje o neprihvatljivosti od 11. maja 2021. godine, stavovi 38-39, i u njemu navedeni slučajevi).
42. Pored toga, što se tiče zastarevanja, Sud primećuje da je Osnovni sud u Đakovici u svojoj presudi od 30. decembra 2019. godine, obrazložio sledeće: „*Nije održiva ni tvrdnja dužnika da je potraživanje duga zastarelo, jer su odredbama Zakona o obligacionim odnosima utvrđeni uslovi zastarelosti, a u ovom slučaju nisu ispunjeni uslovi zastarelosti potraživanja poverioca, a tim pre kada je u ovom slučaju potraživanje poverioca obezbeđeno založnim pravom, koje se može ostvariti i kada je obezbeđeno potraživanje zastarelo u skladu sa odredbama Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima*”.
43. Sud u ovom slučaju primećuje da se podnosilac zahteva jednostavno nije složio sa ishodom postupka i odlučivanjem njegovog slučaja pred redovnim sudovima u vezi sa pitanjem zastarelosti. Međutim, njegovo nezadovoljstvo samo po sebi ne može da podstakne argumentiran navod o povredi osnovnih prava i sloboda zagaranovanih Ustavom (vidi, slučaj ESLJP-a: *Mezotur-Tiszazugi Tarsulat protiv Mađarske*, presuda od 26. jula 2005. godine).
44. Na osnovu gore navedenih razloga, Sud utvrđuje da navod podnosioca zahteva u vezi sa zastarevanjem prava poverioca da zahteva ispunjenje obaveze, spada

u kategoriju (iii) „nepotkrepljenih ili neobrazloženih“ navoda, pa ga kao takvog proglašava očigledno neosnovanim, na ustavnim osnovama, i shodno tome, neprihvatljivim, u skladu sa pravilom 39 (2) Poslovnika o radu.

ii. Što se tiče navoda o povredi prava na “delotvorna pravna sredstva”

45. Što se tiče ovih navoda, Sud podseća da, prema jurisprudenciji ESLJP-a i samog Suda, on proglašava zahtev neprihvatljivim, kao očigledno neosnovan, na ustavnim osnovama, u skladu sa uslovom (iii) „nepotkrijepljenim ili neobrazloženim“ navodima kada je ispunjen jedan od sledeća dva uslova:
- a) kada podnosilac zahteva samo citira jednu ili više odredbi Konvencije ili Ustava, ne objašnjavajući kako su one povređene osim ako je to jasno očigledno na osnovu činjenica i okolnosti slučaja (vidi, s tim u vezi, slučaj ESLJP-a: *Trofimchuk protiv Ukrajine (odluka)* br. 4241/03 od 31. maja 2005. godine, vidi, takođe *Baillard protiv Francuske (odluka)* br. 6032/04 od 25. septembra 2008. godine);
 - b) kada podnosilac zahteva propusti ili odbije da predloži materijalne dokaze kojima bi potkrepio svoje navode (to naročito vazi za odluke sudova ili drugih domaćih vlasti), osim ukoliko postoje izuzetne okolnosti koje su van njegove kontrole i koje ga sprečavaju da to učini (npr. ako zatvorske vlasti odbiju da predlože Sudu dokumente iz spisa predmeta zatvorenika o kome je reč) ili ako Sud sam ne odredi drugačije (vidi, slučaj KI166/20, podnosilac zahteva: *Ministarstvo rada i socijalne zaštite*, rešenje o neprihvatljivosti od 5. januara 2021. godine, stav 43).
46. Prilikom ocene ovih navoda, Sud primećuje da podnosilac zahteva samo pominje član 32. Ustava i član 13. EKLJP-a, međutim i u vezi sa ovim konkretnim odredbama ne obrazlaže dalje kako je i zašto došlo do povrede prava na delotvorna pravna sredstva. Sud ponavlja da je dosledno isticao da samo pozivanje i pominjanje članova Ustava i EKLJP-a nije dovoljno da se utvrdi osnovana tvrdnja o povredi Ustava. Kada se navode povrede prava zagarantovanih Ustavom i EKLJP-om, podnosioci zahteva moraju da pruže potkrepljene navode i ubedljive argumente (vidi, u ovom kontekstu, slučajeve KI175/20, podnosilac zahteva: *Kosovska agencija za privatizaciju*, rešenje o neprihvatljivosti od 22. aprila 2021. godine, stav 81; KI166/20 gore citiran, stav 52; KI04/21, podnositeljka zahteva: *Nexhmije Makolli*, rešenje o neprihvatljivosti od 11. maja 2021. godine, stavovi 38-39).
47. Iz ovog razloga, Sud utvrđuje da navodi podnosioca zahteva u pogledu zastarelosti prava i delotvornih pravnih sredstava spadaju u treću (iii) kategoriju „nepotkrijepljenih ili neobrazloženih“ navoda, te stoga, kao takvi, moraju da se proglase, kao očigledno neosnovani, na ustavnim osnovama, u skladu sa pravilom 39 (2) Poslovnika o radu.

Zaključak

48. Kao rezime, Sud, uzimajući u obzir sva gore navedena izlaganja i nalaze, zaključuje da:

- i. navodi podnosioca zahteva o povredi prava na „pravično suđenje“ u vezi sa pogrešnom primenom materijalnog i procesnog prava spadaju u prvu kategoriju (i) navoda suda „četrto^g stepena“ i kao takvi odražavaju navode na nivou „zakonitosti“, jer nisu podneti i argumentovani na nivou „ustavnosti“, stoga, kao takvi, treba da se proglase kao očigledno neosnovani, na ustavnim osnovama, u skladu sa pravilom 39 (2) Poslovnika o radu.
- ii. navodi podnosioca zahteva u vezi sa zastarevanjem prava poverioca da zahteva ispunjenje obaveze i navod o povredi prava na delotvorna pravna sredstva spadaju u treću kategoriju (iii) „nepotkrepljenih ili neobrazloženih“ navoda, stoga se kao takvi moraju proglasiti očigledno neosnovanim, na ustavnoj osnovi, u skladu sa pravilom 39 (2) Poslovnika o radu.

49. Shodno tome, zahtev u celini, treba da se proglasi neprihvatljiv, na ustavnim osnovama, u skladu sa pravilom 39 (1) (b) i (2) Poslovnika o radu.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.1 i 113.7 Ustava, članovima 20. i 47. Zakona i pravilima 39 (2) i 59 (1) Poslovnika o radu, na svojoj sednici održanoj 10. novembra 2021. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama;
- III. DA OBJAVI ovo rešenje u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ovo rešenje stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Safet Hoxha

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani